

E-Öğrenim İçin Henüz Hakem Değerlendirmesi Yapılmamaktadır

E-Learning Materials are not yet Subject to Peer Review

Tülay Özkan Seyhan, Mukadder Orhan Sungur

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Sayın Editör,

Derginizde yayınlanan “Anesteziyoloji ve e-öğrenim” başlıklı derlemeyi (1) ilgiyle okuduk. Elektronik ortamda eğitim materyali, metinden interaktif eğitime varan geniş bir yelpazede dağılmaktadır. Simülasyon, e-sınıf, e-konferans gibi e-öğrenim tipleri iletişime ve aktif katılıma olanak verirler. Öğretici açısından web tabanlı eğitimin olumlu tarafı elektronik ortamda değişikliklerin, güncellemelerin kolayca yapılması, olumsuz yanı ise uzun hazırlık süresini ve teknoloji desteğini gerektirmesi olarak sıralanabilir (2). Öğrenci açısından olumlu yanı ise eğitimini desteklemesi, kendi eksiğini görerek tamamlamasına olanak sunmasıdır. En önemli konu e-öğrenim materyalinin kullanım öncesinde, minimum standart olan üç kategoride (bilimsel içerik, öğretme/öğrenmeye uygunluk, kullanım kolaylığı) hakem değerlendirmesinden geçerek uygunluğunun değerlendirilmesidir (3, 4). Ülkemizde sürekli tıp eğitimi için meslek kuruluşları e-öğrenime önem vermeye başlamıştır. Türk Tabipleri Birliği Sürekli Tıp Eğitimi-Sürekli Mesleki Gelişim Akreditasyon-Kredilendirme Kurulu e-öğrenim akreditasyonu için çalışmalarını sürdürmektedir. Ancak akreditasyonun dışında, henüz ülkemizde tıbbi makalelere uygulanana benzer, ama e-öğrenim için önerilen standartlara uygun hakem değerlendirmesi yapılmamaktadır. Bu, e-öğrenim materyalinin değerine gölge düşürmektedir.

Altı yıldan beri anesteziyoloji uzmanlık eğitiminde e-öğrenimden yararlanmaktayız (5). Bu amaçla Türkçe çevirisi olması nedeniyle açık kaynaklı kod yazılımları arasından Moodle (modular object-oriented dynamic learning environment) yazılımını kullanmaktayız (6). Bu yazılım ders modülleri, takvim, sözlük, vaka arşivinin yanı sıra anket, tartışma platformu, ödev, test gibi kullanıcıların fikirlerini paylaşabildiği, soru sorabildiği, bilgilerini değerlendirdiği pek çok bölümün oluşturulmasına ve görsel materyal ile desteklenmesine olanak vermektedir. Eğiticilere ise geri bildirim sağlamak üzere, derslerden yararlanma süresi, ödev ve testlerin ayrıntılı dökümünü ve istatistiksel analizini yapmakta ve arşivleme olanağı sunmaktadır. Sistem tıpta uzmanlık öğrencilerimizin öğrencilikleri süresince yararlanacakları şekilde yapılandırılmış olup, şu anda örnek bir bölüm (laparoskopik cerrahi) dışında sadece kayıtlı kullanıcılara açıktır. Eğitim materyali hakem denetiminden geçmediğinden genel kullanıma açılmamıştır. Bu alandaki boşluğun Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği'nin önderliğinde en kısa zamanda tamamlanmasının, Türkçe e-öğrenim kaynaklarını arttırıp, eğitime ciddi katkı sağlayacağı inancındayız.

Kaynaklar

1. Aykaç Z. Anesteziyoloji ve E-Öğrenim. Turk J Anesth Reanim 2013; 41: 106-10.
2. Sajeva M. E-learning: Web-based education. Curr Opin Anaesthesiol 2006; 19: 645-9. [CrossRef]
3. Doyle DJ. Web-based education in anesthesiology: a critical overview. Curr Opin Anaesthesiol 2008; 21: 766-71. [CrossRef]
4. Ruiz JG, Candler C, Teasdale TA. Peer reviewing e-learning: opportunities, challenges, and solutions. Acad Med 2007; 82: 503-7. [CrossRef]
5. İstanbul Tıp Fakültesi Anesteziyoloji Anabilim Dalı E-Eğitim Sitesi. (2014) Web sitesi: <http://moodle.guncelanestezi.com/>. (WebCite® tarafından <http://www.webcitation.org/6OI1SqGp1> adresinde arşivlenmiştir).
6. Aydın CÇ, Biroğul S. E-öğrenimde açık kaynak kodlu yönetim sistemleri ve moodle. Bilişim Teknolojileri Dergisi 2008; 1: 31-6.